

RECOMANACIONS DEL CMMAS AL PAM 04-07

SEGONS OBJECTIUS DEL COMPROMÍS CIUTADÀ PER LA SOSTENIBILITAT

Objectiu 1. Protegir els espais lliures i la biodiversitat i ampliar el verd urbà

- Impulsar des de l'Ajuntament la figura de Parc Natural per a la Serra de Collserola, per preservar l'únic espai natural metropolità de gran entitat de possibles agressions. Cal l'abandonament del projecte de Túnel d'Horta, treure del planejament el Túnel Central, el tancament progressiu de les activitats extractives i restauració de les pedreres amb la prohibició d'abocar-hi residus i els seus derivats... (CEPA) (SCEA)
- Concretar més "L'ampliació de Collserola" i l'estudi de "la protecció dels espais urbans que mereixin aquest tractament". Elaborar un llistat d'espais a protegir o a incorporar a Collserola (incloent-hi els 4 proposats des del Consell de Medi Ambient de Nou Barris: els torrents de Can Santgenís i Can Masdeu, la zona del front de Roquetes i, com a espais associats, el Rec Comtal (actualment amenaçat pel traçat de l'AVE) i el 80% de la plana de Vallbona (horts urbans) (Nou Barris)
- No utilitzar sòl destinat a zones verdes per construir-hi habitatges, encara que siguin socials. (Acció Ecologista)
- Oferir solucions reals al deteriorament del litoral: platges de llevant, desembocadura del Besòs, delta del Llobregat. (Acció Ecologista)
- Als clots de l'arbrat viari, plantar un arbust autòcton (bruc, marfull, heura, margalló,...) junt amb cada arbre, per afavorir la biodiversitat i el verd durant totes les èpoques de l'any (Nou Barris)

Objectiu 3. Millorar la mobilitat i fer del carrer un entorn acollidor

- Fer propostes més arriscades i valentes, com fer carrers importants per a vianants (Catalunya Camina)
- Fer carrils bici segregats (Acció Ecologista)

Objectiu 4. Assolir nivells òptims de qualitat ambiental i esdevenir una ciutat saludable

- Concretar l'aplicació de les noves normatives europees com a mesura en l'aspecte preventiu, no només d'anàlisi de la situació. Qualsevol projecte o actuació susceptible d'afectar la qualitat de l'aire de la ciutat o dels municipis propers hauria de justificar que no hi haurà cap empitjorament global ni local dels nivells d'immissió de contaminació a la ciutat. (DEPANA)
- Desenvolupar programes globals de gestió de la qualitat de l'aire per tal d'implementar mesures severes que permetin disminuir els nivells d'immissió a escala local. Algunes mesures haurien de ser capaces d'actuar sobre fonts mòbils o fixes d'emissió per tal d'assegurar un nivell de qualitat ambiental suficient. (DEPANA)
- Evitar l'ús de pesticides dins de la ciutat (parcs públics, tractaments d'arbres, control de males herbes a voreres, etc). Substituir l'ús d'herbicides a la xarxa de vies de tren i als carrers i fer servir el desherbatge tèrmic, control de plagues als locals públics amb insecticides d'origen natural, etc. (Vida Sana)
- Continuar amb la moratòria per a la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil, i continuar treballant en els plans de control i inspecció, fins que hi hagi un estudi definitiu dels seus efectes sobre la salut. (Entitat Nou Barris)
- Impulsar el soterrament de totes les línies d'alta tensió que queden a Barcelona (o desviar-les per les autopistes) (Entitat Nou Barris)
- Controlar amb un cens actualitzat les estacions transformadores i possibles ampliacions (Entitat Nou Barris)
- Incloure un programa de treball concret contra el soroll. (Acció Ecologista)
- Fer esment de la necessitat que es presentin productes de l'agricultura i ramaderia ecològica, així com de productes d'ús ecoetiquetats, per tal de respondre a la demanda creixent d'aquests productes per la ciutadania. (OCUC)

Objectiu 5. Preservar els recursos naturals i promoure l'ús dels renovables

Energia

- Més enllà de fer polítiques de promoció d'energies renovables i d'estalvi energètic, l'Ajuntament de Barcelona s'hauria de plantejar d'actuar en el mercat, sol o en consorci amb altres institucions, com un operador distingit amb funcions d'intermediari logístic pel que fa a la instal·lació i gestió de captadors solars, representant també, en tots els àmbits, als ciutadans barcelonins que optin per actuar amb la doble vessant de "consumidors – productors" d'energia. En aquests moments els ciutadans individuals que han optat per —o es plantegen— aquesta opció resten del tot indefensos davant d'un "mercat" mancat d'instruments financers, d'estàndards tècnics que siguin garantia de bons resultats, de serveis de manteniment... i tot amb un entorn institucional que, més que promoure, dificulta, l'opció pels "negavats" i les energies renovables. Creiem que l'administració pública que representa als ciutadans hi ha d'intervenir en tots els nivells: des del desenvolupament i estandardització de la tecnologia aplicada fins a la gestió d'instal·lacions urbanes. (CEPA)

- Fer un pacte energètic per a la ciutat i establir calendaris d'abandonament de les fonts energètiques fòssils i nuclears. (CEPA)
- Realitzar un estudi de recursos energètics renovables a la ciutat. (CEPA)
- Decretar una moratòria a noves instal·lacions de producció d'energia basades en combustibles fòssils o nuclears al terme municipal de Barcelona. (CEPA)
- Avançar definitivament en l'aspecte de simplificació dels tràmits per accedir a l'energia solar tèrmica i la subvenció que ja existeix, creant un únic tràmit centralitzat (p.e. a l'Agència d'Energia) (DEPANA)
- Reformar l'Ordenança solar per tal de donar més facilitats per a la instal·lació de plaques solars. Fomentar instruments al servei de la promoció i popularització de l'energia solar, com ara Barnamil. (Acció Ecologista)
- Les campanyes de foment de l'Energia Solar Tèrmica en edificis ja construïts han d'incloure mesures informatives però imprescindiblement anar acompanyades de mesures específiques de suport legal, econòmic i tècnic per assessorar comunitats de veïns. (DEPANA)
- Esmentar que es compliran els objectius de reduir el 20% els gasos d'efecte hivernacle. Caldria també fixar objectius que redueixin altres tipus de problemàtiques ambientals associades a l'ús d'energies, per exemple, els residus radioactius (també ens arriba energia de les centrals nuclears) o altre tipus de contaminants que poden no ser gasos d'efecte hivernacle però que causin altres impactes. El més efectiu és apostar directament per les energies renovables. (OCUC)
- Especificar els detalls del parc eòlic i la seva ubicació. (Acció Ecologista)

Aigua

- El mateix que s'ha dit de l'energia podríem observar en la gestió de l'aigua (o no té res a dir o a fer l'Ajuntament sobre els runams salins del Bages, o sobre altres aspectes que tenen a veure amb la defensa de la qualitat de l'aigua de les conques del Llobregat, el Ter i el Besòs?). L'Ajuntament, de manera generalitzada, hauria d'actuar com un promotor públic de l'estalvi d'aigua d'ús domèstic i de les activitats econòmiques barcelonines i metropolitanes, i procurar més per la millora de la seva qualitat. (CEPA)
- Impulsar una campanya domèstica d'estalvi d'aigua per barris amb elements pràctics (aixetes d'estalvi, difusors, etc...). (DEPANA)

Objectiu 6. Reduir la producció de residus i fomentar la cultura de la reutilització i el reciclatge Generals

- Predicar amb l'exemple: tots els contenidors de residus haurien de ser de plàstic reciclat, cal trobar mecanismes eficients per evitar que alguns contenidors selectius estiguin plens més de 24 hores, etc. per evitar pèrdua de credibilitat (UPC)
- Promoure actuacions i intervencions de caràcter institucional de cara a la millora del marc legal i institucional, pel que fa a la reducció de la quantitat de residus i de la seva toxicitat i problemàtica ambiental (sistemes de caució i retorn d'envasos, piles, acumuladors i altres residus problemàtics, cànons sobre determinats productes que esdevenen residus tòxics, responsabilització de fabricants i distribuïdors...). (CEPA)
- Distribuir amb més justícia la càrrega fiscal dels residus, ajustant les taxes al volum de residus generats per cada unitat familiar o empresarial. (Acció Ecologista)

Reducció

- Prioritzar la reducció de residus. Planteja-la com a objectiu .Cal que s'encarregui a algú la responsabilitat i se li proporcionin mitjans adients. (SCEA) (OCUC) (Acció Ecologista)
- Estudiar la minimització a nivell de legislació i ordenances. (SCEA)
- Redactar plans de reducció de residus en grans superfícies. (UPC)
- Fer campanyes de reducció de residus adreçades a consumidors i botiguers. Als eixos comercials de Barcelona, especificar la reducció de residus com a objectiu prioritari (OCUC)
- Fomentar la reducció de residus en actes públics i esdeveniments de caràcter ciutadà. (CEPA)
- Recolzar totes les propostes que hi hagi sobre la minimització de residus. Fer un banc de bones pràctiques i propostes. Si cal, premiar-les i incentivar-les. (SCEA)

Recollida selectiva i reciclatge

>Concreció d'objectius i calendari

- Concretar les polítiques d'increment de reciclatge (UPC). Concretar objectius en recollida selectiva i calendari per a fer-los possibles en aquest mandat. Per ex: aconseguir recuperar un 40 % del paper i cartró, un 60% del vidre i un 40 % dels envasos lleugers, augmentant el número de contenidors i la recollida comercial (també als "mercadillos") amb avaluació periòdica. (E9 Barris)
- Prioritzar la recollida selectiva de matèria orgànica per cobrir tota la ciutat (OCUC). Concretar el calendari d'implantació de la recollida de brossa orgànica (SCEA)
- Millorar la recollida de matèria orgànica fins aconseguir un 10 % d'impropis com a màxim, començant per la implantació de contenidors separats en alguns barris i proves-pilot com el reciclatge i compostatge col·lectiu (E9 Barris)
- Engagar polítiques de reciclatge de certs residus, després d'estudis d'impacte ambiental (per exemple: possible utilització dels films com a combustible etc.) (UPC)
- Estendre la Recollida Selectiva i altres mesures de reducció de residus als actes festius de la ciutat. Pla Integral d'ambientalització d'activitats festives i populars. (DEPANA)

>Sistemes de recollida

- Redefinir el sistema de recollida selectiva de la brossa orgànica domèstica, aplicant el contenidor diferenciat de matèria orgànica, complementat, si cal, amb la recollida porta per porta. (CEPA)
- Realitzar un estudi sobre l'eficiència ambiental (costos, emissions, nivell d'impropis a la matèria orgànica, facilitat de gestió posterior...) de cada sistema de recollida existent a la ciutat. Continuar la implementació de la recollida orgànica en funció dels resultats d'aquest estudi. (DEPANA)
- No fomentar la recollida pneumàtica més enllà dels eixos on sigui difícil la implantació d'altres sistemes de recollida en contenidors, ja que és menys eficient, dificulta la gestió posterior i no transmet valors ambientals al ciutadà. (DEPANA) (Acció Ecologista)
- Fer un salt qualitatiu i quantitatiu i disposar la recollida d'envasos en cada punt de recollida de brossa. La recuperació d'envasos seria major i la distribució de responsabilitats econòmiques entre Ajuntament (ciutadans) i Ecoembalajes España S.A. més justa. (CEPA)
- Millorar el disseny dels artefactes per a la gestió dels residus, incorporant el concepte d'accessibilitat (OCUC) (SCEA)

>Grans generadors

- Enfortir la recollida diferenciada de grans generadors amb l'objectiu ecològic i legal de separar la brossa orgànica de la resta dels residus municipals. (CEPA)
- Implicar també el sector comercial de les grans cadenes de distribució, per tal que totes les tipologies comercials estiguin implicades. (OCUC)

Informació, educació i participació

- Potenciar l'educació, comunicació, informació, participació, formació i suport referits a la reducció i bona gestió de residus (UPC) (AGBAR)
- Realitzar campanyes intensives d'educació ambiental per consolidar la recollida en els àrees on ja es desenvolupa i per garantir l'èxit en les noves zones (OCUC)
- Introduir informació per ciutadans i comerciants sobre la taxa de residus en funció de la generació (en cas de ser introduïda a l'Àrea Metropolitana). (DEPANA)
- Promoure la reutilització dels residus voluminosos (mobles, etc...) (DEPANA)
- Fer una campanya educativa continuada sobre la recollida orgànica. (DEPANA)

Tractaments

- Aplicar estudis ACV a la recollida i deposició, cosa que permetrà minimitzar l'impacte (UPC)
- Engagar estudis científic-tècnics i ambientals per al tractament finalista de la part de residu no aprofitable en l'actualitat (per exemple: rebuig dels ecoparcs). (UPC)
- Fer esment de la clausura i restauració de l'abocador del Garraf (OCUC)
- Descartar de manera clara l'opció de la incineració de residus, amb un calendari de tancament de les instal·lacions actualment en funcionament i amb l'abandonament definitiu de la construcció d'una nova incineradora metropolitana. (CEPA)
- Millorar en la gestió de les instal·lacions de tractament dels residus (punts verds i punts verds de barri i, sobretot, dels ecoparcs) i en la informació que es facilita a la ciutadania sobre el funcionament d'aquestes instal·lacions. (CEPA)

Objectiu 7. Augmentar la cohesió social, enfortint els mecanismes d'equitat i participació

- Concretar les metes quantitativament. Per exemple, en el foment de l'associacionisme i el voluntariat i en la construcció d'apartaments dotacionals per a joves i gent gran (Creu Roja)
- La participació s'ha de fer amb més garanties: terminis més amplis, qüestionaris més acurats... Cal anar més enllà de la participació i introduir elements de decisió popular com els referèndums. (Acció Ecologista)
- No utilitzar per a habitatge social sòl destinat a altres finalitats públiques. (Acció Ecologista)
- Millorar l'accessibilitat del transport subterrani, no sols el de superfície. (Acció Ecologista)

Objectiu 8. Potenciar l'activitat econòmica orientada cap a un desenvolupament sostenible

- El foment del comerç de proximitat es contradiu amb l'impuls dels grans centres comercials (les Arenes, últim exemple en marxa). (Acció Ecologista)
- Treballar millor aquest objectiu (Fòrum Cívic)

Objectiu 9. Progressar en la cultura de la sostenibilitat mitjançant l'educació i la comunicació ambiental

Generals

- Considerar la sostenibilitat com un "valor de la societat actual" (UPC)
- El PAM hauria de portar associat un Pla Municipal d'Educació Ambiental que inclogués les actuacions que es fan des de diverses comissions i serveis de l'Ajuntament, així com la relació amb el teixit associatiu que treballa en aquests camps. Aquest Pla Municipal d'Educació Ambiental es pot organitzar al voltant de tres grans eixos: participació, capacitat i acció. (SCEA)
- Crear una comissió tècnica interdepartamental per tal de coordinar la política de comunicació i educació ambiental de l'Ajuntament. La secretaria, l'animació i la responsabilitat de la comissió hauria de recaure en un sol Servei Municipal. (SCEA)

Informació

- Desenvolupar programes d'informació ambiental: a part d'enquestes i estudis específics cal introduir un sistema d'Informació Pública sobre paràmetres ambientals (nivells de contaminació, recollida selectiva, emissions d'efecte hivernacle de la ciutat...), és a dir, fer pública una monitorització ambiental de la ciutat "on-line" amb la filosofia de facilitat de consulta i comprensió per la població (DEPANA)
- Establir estratègies per implicar els mitjans de comunicació de la ciutat en la promoció de les bones pràctiques ambientals. (línia 3 de l'objectiu 9 del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat) (OCUC)
- Crear un Observatori de Medi Ambient per evitar que es promociónin comportaments irresponsables ambientalment i que es difongui informació errònia. (OCUC)

Educació formal

- Promoure l'ambientalització de tots els ensenyaments: Primària, secundària, universitat, formació continuada, formació ocupacional etc. No es tracta de donar unes certes hores de formació ambiental o en la sostenibilitat, es tracta que tots els programes formatius, introdueixin d'una forma natural en les diverses disciplines, els conceptes ambientals o de sostenibilitat en el marc que els hi son propis. Tot això, passa per la formació dels professors i per l'elaboració de materials docents per part d'experts ambientals i experts en la disciplina de què es tracti i que finalment aquests materials puguin estar a l'abast de tot el professorat. (UPC) (OCUC)
- No es considera que la transformació urbanística de la ciutat i els plans urbanístics sigui un tema prioritari per portar a les escoles. (SCEA)

Avaluació

- Incorporar mesures per avaluar els projectes i centres educatius, estandarditzant indicadors que permetin comparar iniciatives, projectes i centres d'educació ambiental. (OCUC)

Xarxa i intercanvi

- Promoure el treball de les associacions i les organitzacions de voluntariat (Creu Roja)
- A més de donar importància a la cooperació entre l'Ajuntament i els moviments ambientals i ecologistes, crear espais de comunicació i diàleg entre entitats per optimitzar els resultats de les iniciatives (OCUC)
- Fomentar l'intercanvi d'experiències amb altres ciutats similars a Barcelona i que estiguin desenvolupant també l'Agenda 21 (Creu Roja)

Objectiu 10. Reduir l'impacte de la ciutat sobre el planeta i promoure la cooperació internacional

- A més de solidaritat i defensa de la pau, cal parlar de la petjada ecològica de la ciutat: consum de fusta certificada, preservació del litoral (a més de les banderes blaves). (Acció Ecologista)

Relació d'aportacions rebudes:

1. UPC. Valoració global amb comentaris. Obj. 6 i Obj. 9
2. Creu Roja. Obj. 7 i Obj. 9
3. Vida Sana. Només comentari general
4. UGT Valoració global amb comentaris.
5. OCUC Valoració global amb comentaris. Obj. 5, Obj. 6 i Obj. 9
6. AGBAR Valoració global amb comentaris. Obj. 4, Obj. 5 i Obj. 6
7. Entitat de Nou Barris. Valoració global sense comentaris. Obj. 1, Obj. 4 i Obj. 6
8. Catalunya Camina. Valoració global amb comentaris. Obj. 3
9. CEPA. Valoració global amb comentaris. Obj. 1, Obj. 5 i Obj. 6
10. DEPANA. Obj. 4, Obj. 5, Obj. 6 i Obj.9
11. SCEA. Obj. 1, Obj. 6 i Obj.9
12. Fòrum Cívic. Valoració global amb comentaris
13. Acció Ecologista. Obj. 1, (Obj. 2, valoració sense comentaris), Obj. 3, Obj. 4, Obj. 5, Obj. 6, Obj. 7, Obj. 8 i Obj.10
14. TMB. Valoració global sense comentaris.

TOTALS:

Valoracions globals: 9

Objectiu 1: 4

Objectiu 2: - (una valoració, sense comentaris)

Objectiu 3: 2

Objectiu 4: 4

Objectiu 5: 5

Objectiu 6: 8

Objectiu 7: 2

Objectiu 8: 1

Objectiu 9: 5

Objectiu 10: 1